

Sajenje ne nadomešča naravne obnove gozdov, ampak jo zgolj dopolnjuje, kjer je to potrebno

Po ujmah pogosto ostanejo v gozdu večje površine popolnoma brez dreves. Na nek način nas narava sama prisili v posek na golo oz. golosečnjo, ki je pri nas prepovedana. Take povsem razgaljene površine ostanejo brez semenskih dreves, hkrati pa spremenjena mikroklima (več svetlobne in višje temperature) ugodno vpliva na razrast zelišč in grmovnic, ki ovirajo vznik mladih drevesc. V večjih vrzelih gozdna tla postanejo bolj ranljiva za erozijske procese, lahko se pretirano izsušijo, povečana je mineralizacija humusa itn. Nezanemarljive so tudi pomembne ekonomske posledice, saj po sukcesijah lahko obnova gozda traja več desetletij in tako so izgube za lastnika glede letnega prirastka dreves velike.

Problematiko pomlajevanja gozdov obravnava tudi eden od prispevkov v aktualni številki. Avtor izpostavlja, da je v nekaterih primerih sajenje nujno. Predvsem na območjih, kjer ni naravnega pomlajevanja, na območjih, ki so jih poškodovale ujme, na zelo produktivnih rastiščih in kjer gozd pomembno opravlja varovalno ali socialno vlogo.

Ko govorimo o obnovi gozdov s sajenjem, je potreben razmislek o vzpostavljenem sistemu gozdnega drevesničarstva. Vzgoja kakovostnih sadik je namreč večleten proces, v katerega se drevesničarji ne bodo podali brez zagotovila, da bodo sadike lahko tudi prodali. Država bi morala na podlagi strokovnega mnenja gozdarskih organizacij z gozdnimi drevesničarji skleniti dolgoročne dogovore glede števila in vrste sadik. V tokrat objavljenem prispevku lahko preberete, da bi morali na leto zagotoviti vsaj tri milijone sadik, če bi želeli vzpostaviti dovolj površin mladovja za potrebe trajnostnega gospodarjenja. V primeru ujme bi tako imeli na voljo ustrezne sadike za sanacijo poškodovanih površin, pa bi jih uporabili kot dopolnitev naravni obnovi na površinah s slabšo naravno obnovo.

Na zadnji strani ovitka (iz starih tiskov) si lahko ogledate podatke o številu na leto izdanih sadik med letoma 1919 in 1950 ter stanje za leto 1975. Takrat je bilo v državnih drevesnicah na voljo 72 milijonov sadik. Glede na zgornji predlog bi jih morali torej dandanes gozdni drevesničarji vzgojiti vsaj 5 % glede na takratno število. Seveda pa bi morali bistveno spremeniti njihovo vrstno sestavo. Takrat je namreč kar 83 % vseh sadik zavzemala smreka. Celoten prispevek je dostopen v arhivu na spletni strani Gozdarskega vestnika (letnik 1978).

Dr. Mitja SKUDNIK